

Mál nr. 297/2021**M og
V vegna málskostnaðarliðar fjölskyldutryggingar.****Ágreiningur um tímafrest til að tilkynna um kröfu um bætur úr málskostnaðartryggingu.****Gögn.**

Málskot móttakið 09.08.2021 ásamt fylgiskjölum 1-7.
Bréf V dags. 20.08.2021 ásamt fylgiskjölum 1-2.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, með dómi héraðsdóms Reykjaness hinn 21. apríl 2021, verið dæmd til greiðslu málskostnaðar í meiðyrðamáli sem X höfðaði á hendur henni. Stefna í málinu barst M hinn 16. nóvember 2020, og sendi hún tjonstilkynningu til V daginn eftir. Hinn 30. nóvember 2020 hafnaði V bótaskyldu á grundvelli þess að M hafi hafnað kröfu um að ljúka málinu utan réttar hinn 14. mars 2019. Tilkynning til V, hinn 17. nóvember 2020, hefði því ekki borist innan tilskilins ársfrests, sbr. ákvæði 6.3. í sameiginlegum skilmálum V og 51. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004.

M telur að V byggi upphaf tilkynningarfrests við rangt tímamark en hlutverk váttryggingarinnar sé að greiða málskostnað vegna ágreinings í einkamálum. Ekkert slíkt mál hefði verið höfðað þegar kröfubréf barst M dags. 28. febrúar 2019. Í því bréfi hafi falist krafa um leiðréttingu tveggja ummæla og miskabætur. M hafi hafnað þeirri kröfu með bréfi dags. 14. mars 2019. Bótaskylda úr váttryggingunni stofnist þá því aðeins ljúki ágreiningi með dómi eða réttarsátt. Ágreiningur sem reifaður sé í kröfubréfi falli ekki þar undir. Engin samskipti hafi verið milli M og X frá 14. mars 2019 og þar til stefna var birt og hafi M því ekki haft ástæðu til að ætla að yrði af málsókn á hendur henni. Það hafi ekki verið fyrr en í nóvember 2020 sem ljóst varð að M yrði fyrir tjóni sem félli undir váttryggingu hennar hjá V. Því beri að miða upphaf tilkynningarfrests við það tímamark, þ.e. þegar M fékk upplýsingar um þau atvik sem séu tilefni kröfu hennar. Þess utan sé ágreiningur sá sem reifaður var í umræddu kröfubréfi og sá sem kom til kasta dómstóla ekki hinn sami. Fyrir dómi hafi þannig verið krafist ómerkingar fjögurra ummæla M og þess að hún greiddi kostnað vegna birtingar dómsins á opinberum vettvangi. Því sé um að ræða aðrar og viðameiri kröfur en settar voru fram í kröfubréfinu. Þá hafi X aðeins krafist dráttarvaxta að liðnum mánuði frá birtingardegi stefnu. Krafa M í váttrygginguna hafi verið vegna yfirvofandi kostnaðar við að verjast þeim kröfum sem settar voru fram í stefnu málsins, en ekki þeim kröfum sem reifaðar hafi verið í áður nefndu kröfubréfi X. Beri því að fallast á bótaskyldu.

Í bréfi V er tekið fram að upphaf tilkynningarfrests þegar um málskostnaðartryggingu sé að ræða geti verið mismunandi og þurfi að meta í hverju tilviki hvenær váttryggðum hafi mátt vera ljóst að upp sé kominn réttarlegur ágreiningur, en ekki sé alltaf miðað við tímamark málshöfðunar. V telur að í þessu tilviki hafi M mátt vera það ljóst í síðasta lagi hinn 14. mars 2020, þegar kröfubréfi X var hafnað, að upp væri kominn réttarlegur ágreiningur. Hafi henni því borið að tilkynna V um tjón sitt innan árs frá þeim degi. Þá er því hafnað að ekki sé um sama ágreining að ræða, þó fleiri ummælum hafi verið bætt við í stefnu, enda séu öll þau ummæli M sem ágreiningur aðila tekur til liður í samhangandi umræðu á netmiðlum. Í kröfubréfi X frá 28. febrúar 2019 sé þá sérstaklega áskilinn réttur til hækkunar miskabótakröfu færi málið fyrir dómstóla. Í stefnu sé vísað til þessa bréfs og þess að M hafi verið boðið að ljúka málinu með sátt. Með hliðsjón af öllu þessu hafi tilkynningarrestur veið liðinn og er kröfu M því hafnað.

Álit.

Í gr. 6.3 í sameiginlegum skilmálum V segir að váttryggður, eða hver sá sem eigi rétti til bóta vegna skaðatryggingar glati honum ef hann tilkynnir félaginu ekki um kröfu sína innan eins árs frá því hann vissi um þau atvik sem hún er reist á. Sambærilegt ákvæði er að finna í 1. mgr. 51. gr. laga um váttryggingarsamninga. Gildissvið málskostnaðartryggingar V nær til ágreinings sem snertir váttryggðan sem einstakling og getur komið til úrlausnar dómstóla hér á landi. Tjónsatvik er því þegar ágreiningur kemur upp í þeim málum og tímamark upphafs tilkynningarfrests fer svo eftir mati á aðstæðum og atvikum hverju sinni en miða verður tjónsatvik við það tímamark þegar váttryggðum má vera ljóst að ágreiningur sé kominn upp og verður ekki sjálfkrafa horft til dagsetningar málshöfðunar í því samhengi.

Fyrirliggjandi er bréf lögmanns X til M, dags. 28. febrúar 2019, en yfirskrift þess er „Krafa um leiðréttingu og greiðslu miskabóta.“ Í því bréfi eru rakin nánar tilgreind ummæli M um X og M gefinn kostur á því að draga þau til baka, opinberlega. Jafnframt er farið fram á greiðslu miskabóta á grundvelli þess að um ærumeiðingar og aðdróttanir hafi verið að ræða af hálfu M. Þá er M veittur frestur til 15. mars 2019 til svara en að öðrum kosti verði höfðað dómsmál. Telja verður, jafnvel þó fleiri ummæli séu tilgreind í stefnu og miskabótakrafa hækkuð að krónutölu, að kröfur M sé að rekja til sama ágreinings og kom til kasta dómstóla. Kröfu X var alfarið hafnað af hálfu M með bréfi dags. 14. mars 2019. Með hliðsjón af framangreindu verður að telja að hinn 14. mars 2019 hafi M mátt vera ljóst að ágreiningi hennar og X væri ekki lokið, og að fyrirséð væri að X mundi sækja kröfur sínar fyrir dómi. Verður því að líta svo á að M hafi verið kunnugt um atvik að baki kröfu sinni gagnvart V á því tímamarki og því hafi tjónstilkynning hennar til V, dags. 17. nóvember 2020, verið of seint fram komin.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr málskostnaðartryggingu fjölskyldutryggingar sinnar hjá V.

Reykjavík 21. september 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.